

BARNPORNOGRAFI – EN VÄXANDE INDUSTRI

MOT BARNSEXHANDEL
WWW.ECPAT.SE

Barnpornografi är dokumenterade sexuella övergrepp på barn. Bilder och filmer sprids i rasande fart via Internet där nytt material dagligen byter ägare. Det barnpornografiska materialet kan laddas ner av vem som helst världen över. Allt som krävs är en Internetuppkoppling.

Bakom varje bild finns en tragik bortom det dokumenterade övergreppet. Offret kan vara någons barn som utnyttjas sexuellt eller där barnets föräldrar säljer det enda de har till rika turister. Kanske har barnet lurats att medverka på poseringsbilder av en ”snäll” farbror.

För offren utgör bilderna och filmerna ständiga påminnelser om övergreppen. Vetskapen om att de konsumeras via Internet utgör ytterligare ett trauma för offret.

I denna skrift får du veta mer om problemets omfattning, den kommersiella utvecklingen och vad som görs för att motverka spridningen av barnpornografi.

Gränslösa övergrepp

Bilder och filmer spreds innan Internet via brev, paket eller personliga möten. Det gällde att känna rätt personer i rätt kretsar vilket begränsade spridningen av barnpornografi. Idag är situationen radikalt annorlunda.

Internet ger en känsla av anonymitet och underlättar kontakter världen över. Spridningen av barnpornografiskt material har därmed exploderat. Idag finns till och med Internetsidor som säljer tillgång till barnpornografiskt material, en handel som omsätter enorma belopp.

På senare år har flera stora tillslag genomförts efter internationella polis-samarbeten. Ett uppmärksammat tillslag var Operation Sleipner år 2004 där 118 svenskar greps. Utländsk polis hade funnit deras kontokortsinformation i samband med en utredning mot en Internetsida som tog betalt för barnporno-grafi. Tillslaget skedde tidigt en morgon på ett stort antal platser i landet. Bland de gripna fanns till och med poliser.

I regel finns få gemensamma nämnare bland dem som grips. Snarare utgör konsumenterna av barnpornografi personer med olika yrken, bakgrund och socioekonomisk status. Konsumenterna kommer alltså från alla delar av samhället.

På nätet distribueras barnpornografi på ett flertal sätt. Förutom rent kommersiella sidor sprids bilder och filmer via de vanligaste så kallade fildelningsprogrammen. Det är program som i de flesta fall används för att ladda ner musik och film, och finns i vart och vartannat hem.

För mer initierade nätpedofiler finns särskilda utrymmen på nätet konstruerade för att bevara anonymiteten för de personer som byter barnpornografiskt material.

Där läggs stor energi på att dölja det digitala fingeravtryck som varje Internetanvändare lämnar efter sig. Ibland krypteras information på datorer för att göra den oläslig vid polisbeslag. För att komma in i vissa pedofila kretsar på nätet krävs att personen delar med sig av barnpornografiska bilder och på så sätt begår ett brott.

Stor efterfrågan

En person som arbetar mot barnpornografi är kriminalinspektör Anders Persson. Sedan några år är han utlånad till Interpols högkvarter i Lyon.

- Efterfrågan på barnpornografiskt material är enormt stor. Det märks när Internetsidor med nya bilder läggs ut. Besöksantalet blir ofta så stort att webbhotellet där Internetsidan är belägen märker av en dramatisk ökning av antalet besökare.

För att framställa nya bilder krävs nya övergrepp. I några fall har bilder tagits enligt industriella principer. Det gäller bland annat en fotostudio i ett Östeuropeiskt land där barn fotograferades på löpande band.

- Det har handlat om socialt utsatta barn där föräldrarna till en början har fått betalt för ganska harmlösa bilder med kläder på. Vid nästa fototillfälle erbjuds barnet en högre summa för att visa delar av kroppen, tillsammans med löften om att inte berätta för föräldrarna.

Ofta skäms barnen för bilderna vilket får dem att hålla tyst. Steget därifrån till att successivt bli inblandad i övergreppssituationer är inte långt, menar Anders Persson.

Bilderna och filmerna fyller flera funktioner. Bland annat kommer Annika 10 år för alltid att vara lika ung på bilderna. Bilder och filmer används även i en slags normaliseringsprocess där pedofilen framställer sex mellan barn och vuxna som något normalt genom att tillsammans med barnet titta på barnpornografi.

Vad säger lagen?

Enligt barnpornografilagstiftningen är befattning med barnpornografiska bilder förbjuden, såsom innehav, att skildra barn i pornografisk bild, överlåta eller tillgängliggöra bilder, förmedla kontakter mellan köpare och säljare m.m.

Barnpornografibrott av normalgraden är fängelse i högst två år. Om brottet är att betrakta som ringa, dvs. mindre allvarligt, är straffskalan böter eller fängelse i högst sex månader. Barnpornografibrott kan även bedömas som grovt och ger då mellan sex månader och sex års fängelse. För det mesta utdöms dagsböter.

Offren

Pedofila nätverk som dokumenterar övergrepp i form av barnpornografi utnyttjar gärna fattigdom och social utsatthet. Men det är långt ifrån samtliga fall. Förövaren kan även finnas inom familjen, vara en släkting eller en snäll person som erbjuder sig att ta hand om barnet när föräldrarna inte har tid. Barnets sociala situation spelar då inte lika stor roll.

För barnet innebär övergreppen ett stort trauma. Depressioner, koncentrationssvårigheter, självmord isolering, skamkänslor och dålig självkänsla är några symptom. Sällan kan offret självmant berätta om övergreppen. I andra fall har offret försvarat förövaren eller förnekat att övergreppen överhuvudtaget ägt rum, trots bevis i form av bilder och filmer. Orsakerna är flera.

Att berätta om övergreppen är känslomässigt smärtsamt vilket gör att många försöker slå ifrån sig de traumatiska minnena och istället stänger känslorna ute. Att i ett polisförhör försöka berätta om samma minnen är därför inte lätt.

Förövaren kan dessutom upplevas som ”snäll” och ha intalat barnet att de sexuella handlingarna är helt normala. Övergreppen sker ofta i kombination med belöningar eller hot. Ibland påverkas barnet att avge löften om att inte berätta om deras ”gemensamma hemlighet” för någon, annars är barnet ingen ”riktig kompis”. Även rädsla för vad föräldrarna ska säga kan påverka.

För den som varit utsatt i ung ålder är barnpornografiska bilder och filmer en fortsatt kränkning. Vetskapen att våldtäkterna dokumenterats och för alltid finns tillgängliga för en stor del av världen via Internet, innebär ytterligare övergrepp.

Offer för trafficking

I vissa fall utnyttjas offer för människohandel, även kallat trafficking, i barnpornografi. I Moldavien arresterade gränspoliserna två kvinnor 2001 som transporterade en grupp 13- till 16-åriga flickor och pojkar. Målet med resan var filmstudios i Ukraina där barnen skulle utnyttjas i övergreppsbilder.

Barnen kom från familjer på landsbygden med ekonomiska problem. Föräldrarna hade gått med på att låta barnen åka på ”semester” med de två kvinnorna. Några av barnen kunde berätta att de även tidigare hade åkt på liknande resor och erhållit en mindre summa pengar. Liknande vittnesmål finns från Indien och Vitryssland.

Blockering

Efterfrågan på barnpornografiskt material har gett upphov till kommersiella barnpornografiska Internetsidor där kunder köper tillgång till bilder och filmer.

Omsättningen i pengar är stor. Vid enbart en internationell polisoperation, kallad Operation Falcon år 2004, hittades 270 000 registrerade köp via kontokort. Ca 2 300 personer från flera olika länder greps. Ett annat tillslag var Operation Koala från 2006 där Europol identifierade mannen bakom en kommersiell barnpornografisk Internetsida. Under ett års tid såldes barnpornografi där merparten producerats i mannens studio i Ukraina. Enligt Europol genererade verksamheten ansevärda summor från 2 500 kunder.

Internetsidorna fungerar i mångt och mycket som företag och har ett behov av att lansera sig som varumärke. Det innebär att de i regel har en fast adress på Internet. Adressen går därför att blockera så att svenska medborgare inte når sidan, vilket samtliga stora Internetleverantörer gör. Syftet med sådan blockering är att minska antalet betalande kunder och i förlängningen göra barnpornografi som kommersiell verksamhet mindre lönsam.

Dagens stora omsättning kräver att det ständigt finns nytt material för att kunderna ska fortsätta att betala. Risken finns att nytt material i allt högre takt produceras i detta syfte. Nya bilder kräver i sin tur nya övergrepp. En minskad lönsamhet motverkar en sådan utveckling.

Metoden att blockera kommersiella barnpornografiska sidor praktiseras redan av ett antal länder och fler har visat intresse.

ECPAT initiativtagare till blockering.

Blockeringen infördes på initiativ av ECPAT Sverige efter ett möte 2005 tillsammans med viktiga delar av Internetmarknaden, representanter från Rikskriminalpolisen, Post och Telestyrelsen och Medierådet under Kulturdepartementet. Bedömningen vilka Internetsidor som ska blockeras görs av Rikskriminalpolisen och blockeringen täcker ca 90 procent av Internetmarknaden. Varje dygn görs upp till 50 000 försök att nå blockerade sidor.

Sedan 2008 har samarbete etablerats med banker och andra delar av finanssektorn och Rikskriminalpolisen. Målet är att försvåra transaktioner för barnpornografi. På så sätt ska handeln med övergreppsbilder på barn stoppas och störas.

ECPAT Hotline

Så kallade hotlines mot barnpornografi finns i flera länder. Vanligtvis tar dessa emot rapporter från allmänheten om barnpornografi på Internet. ECPAT Sverige har däremot breddat verksamheten och tar även emot tips om misstänkt trafficking och barnsexturism.

Tanken är att vem som helst, var som helst i världen, ska kunna surfa in på anmälningssidan www.ecpathotline.se och tipsa ECPAT Hotline. Svenskar som begår övergrepp utomlands kan nämligen straffas i Sverige. Informationen vidarebefordras till polisen för utredning.

Majoriteten av tipsen handlar om barnpornografi på Internet. Ett starkt argument för en hotline är att många Internetanvändare drar sig för att anmäla direkt till polisen. I och med ECPAT Hotline har antalet anmälningar ökat. Rikskriminalpolisen använder bland annat tipsen till att förse Internetleverantörer med nya sidor att blockera.

Missa inte att ladda ner **Keep my net clean.org**, en ikon i form av en tumme. Det är en direktlänk till ECPAT Hotline och den placeras som en knapp i menyraden på din webbläsare. Då behövs bara ett snabbt klick om du stöter på barnpornografi. Ikonen är skapad av företaget NetClean Technologies. Företaget bistår även ECPAT Hotline med särskild hotline-mjukvara.

Temundersökning om barnpornografi

Under 2005 gjorde ECPAT Sverige en Temundersökning om hur vanligt det är att Internetanvändare kommer i kontakt med barnpornografi. Undersökningen visade följande:

- En av tio har stött på barnpornografiska bilder eller filmer de senaste fem åren. Det motsvarar 500 000 personer.
- Av dem som kom i kontakt med sådant material anmälde nästan ingen till polisen. Några fler försökte anmäla till en frivilligorganisation. Majoriteten valde att inte göra någonting.
- På frågan vad de skulle göra om det skedde igen angav sex av tio att de skulle anmäla till polisen.

Barnpornografi är dokumenterade övergrepp på barn. Trots det byter konsumenter av barnpornografi dagligen bilder och filmer via nätet, eller köper tillgång till sådant material. Andra söker sig till slutna nätverk av pedofiler som gör allt för att dölja sin identitet. Samtidigt lider offren av vetskapen att de dokumenterade övergreppen för alltid kommer att cirkulera.

I denna skrift får du veta om problemets omfattning, hur barnpornografin blivit till en kommersiell verksamhet och vad som görs för att motverka spridningen. ECPAT Sverige arbetar sedan 1996 mot alla former av barnsexhandel: barnpornografi, trafficking och barnsexturism. ECPAT-organisationer finns i 84 länder.

ECPAT SVERIGE
NYBROKAJEN 7, 3 TR
111 48 STOCKHOLM

TELEFON: 08-611 99 34
FAX: 08-611 34 99
HEMSIDA: WWW.ECPAT.SE
E-POST: INFO@ECPAT.SE

PLUSGIRO: 90 34 34-9
BANKGIRO 903-4349

ECPAT HOTLINE FÖR RAPPORTERING AV MISSTÄNKT TRAFFICKING, BARNSEX-
TURISM ELLER BARNPORNOGRAFI PÅ INTERNET: WWW.ECPATHOTLINE.SE

MOT BARNSEXHANDEL
WWW.ECPAT.SE